

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1977

12741000

BRNO 1980

SLEDOVÁNÍ TERÉNNÍCH ÚPRAV V MÍSTECH ZANIKLÉ STŘE- DOVĚKÉ OSADY ČÍŽOV U STARÉ ŘÍŠE

/Okr. Jihlava/

Zdeněk Měřínský, AÚ ČSAV Brno

Na jaře roku 1977 započalo JZD ve Staré Říši poměrně rozsáhlé terénní úpravy v místech zaniklé středověké osady Čížov. Lokalita byla referentem navštívena dne 11.V. a 7.IX. 1977. Bylo zjištěno, že při rekultivaci terénu v údolí potoka přítékajícího od západu do říčky Vápovky byla západně od hrádku, za silnicí St. Říše - Nová Říše, narušena na obou stranách údolí stavení zaniklé osady. Na levém břehu to byly pozůstatky asi dvou usedlostí a podobně na pravém břehu potoka byly zničeny zbytky dvou domů. Před rekultivací se jevily jako nevýrazné mohyly obsahující hojně mazanice a kameny. Uvedená zjištění upřesňují naše dosavadní poznatky, podle kterých jsme se domnívali, že osada stávala východně od hrádku. Lze konstatovat, že domy zaniklého sídliště stávaly i západně od hrádku. Hrádek však asi v době zániku vesnice již neexistoval. Počátky osídlení na Čížově je podle archeologických nálezů možno klást do období konce 12. až počátku 13. století. Zánik sídliště proběhl v letech 1466-1505².

Poznámky:

- 1 Z. Měřínský, Průzkum zaniklých středověkých osad na moravské straně Českomoravské vrchoviny v letech 1962-1970, AR XXVIII, 1976, 408-409. J. Bláha, Výsledky revize některých drobných středověkých opevnění v horním Podyjí, ArchH 2, 44.
- 2 Z. Měřínský, l.c., 408-409.

Verfolgung von Terrainherrichtungen am Orte der mittelalterlichen Dorfwüstung Čížov bei Stará Říše /Bez. Jihlava/. Bei Rekultivierung des landwirtschaftlichen Bodens am Orte der mittelalterlichen Dorfwüstung Čížov, die im 13.-15. Jahrhundert existierte, hat man festgestellt, dass die Häuser des mittelalterlichen Dorfes auch im Bachtale westlich vom Hausberg standen.

STŘEDOVĚKÉ POHŘEBIŠTĚ V MODŘICÍCH

/okr. Brno - venkov/

Zdeněk Měřínský, AÚ ČSAV Brno

Výkopem rýhy pro plynové potrubí byly koncem července 1977 narušeny v západní části nám. Míru v Modřicích kostrové hroby. Nález byl hlášen AÚ ČSAV v Brně a ve dnech 4.-5.VIII. 1977 prohlédl lokalitu referent a po něm dr. Ludikovský, který provedl náčrt terénní situace. Hroby byly orientovány západ - východ, těla uložena v natažené poloze a hrobové jámy byly zahloubeny až do žluté spraše, asi 1,4m pod úroveň nynějšího terénu. Všechny kostry byly poškozeny a jejich počet bylo možno pouze odhadnout asi na 6 jedinců. Situace v průkopu napovídala, že se asi jednalo o pohřby v řadách. Ze zásypu několika hrobů zachránil student prehistorie R. Procházka z Modřic zlomky výdutí nádoby, zdobené radélkem. Na základě těchto keramických fragmentů je možno uvažovat, že pohřby jsou nejdříve z 1. poloviny 13. století, ale mohou být i mladší. Do hrobů se mohly dostat stěpy i z kulturní vrstvy nebo objektu narušeného hrobovou jámou. A právě nedaleko západní části modřického náměstí byla v prosinci roku 1970 odkryta při záchranném výzkumu část objektu s keramikou stejného charakteru. Řídkost hrobů svědčí o tom, že na uvedeném místě se nepohřbívalo dlouho a na druhé straně poměrně velká vzdálenost od kostela, okolo něhož se jistě ve 13. století již pohřbívalo, vylučuje možnost, že by objevená skupina hrobů byla okrajem kostelního hřbitova. Snad se jedná o morové hroby.

Mittelalterliches Gräberfeld in Modřice /Bez. Brno - venkov/. Beim Aushub für eine Gasleitung wurde im westlichen Teil am Ringplatz von Modřice eine Gruppe von Skelettgräbern gestört. Nach den Scherben aus der Aufschüttung handelte es sich um mittelalterliche Bestattungen, die am frühesten aus der 1. Hälfte des 13. Jahrhunderts stammen.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1977

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně , sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : doc. dr. B. Klíma, A. Malinková, A. Šik
Na titulním listě : Bronzová dýka z únětického pohřebiště v Mušově
Tisk : Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov,
provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejné